

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:3075

av **Daniel Bäckström (C)**

Livsmedelsstrategi för landets säkerhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en svensk livsmedelsstrategi ska innehålla konkreta målsättningar med genomförbara åtgärdsförslag som stärker tillgången till och möjliggör ökad livsmedelsproduktion i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige och Finland blev båda medlemmar i EU i mitten av 1990 talet. I och med jordbruksbeslutet 1990 övergav Sverige såväl produktionsmål som kravet på en nationell försörjningsberedskap. 2002 upphävdes beredskapsförordningen vilket innebar att ingen myndighet längre hade ansvar för livsmedelsförsörjningen.

Idag är Sverige ett mycket importberoende land med en minskande försörjningsgrad på under 50 %. Finlands försörjningsgrad bedöms vara 80 %. Detta visar hur två grannländer med liknande förutsättningar efter EU inträde valt olika vägar när det gäller livsmedelsförsörjningen. EU saknar samtidigt beredskapslager för livsmedel eller insatsvaror.

Senaste åren har säkerhetsläget i vårt närområde försämrats. Framtiden ser allt mer oviss ut med pågående krig i Ukraina och Syrien, konflikter, terrorism, klimatförändringar och stor migration. En del bedömare beskriver ett skymningsläge när hybridkrigföring, desinformation och propaganda systematiskt används av olika länder för att vilseleda och flytta fram sina positioner.

Rysslands regim har ett stort ansvar i denna utveckling. Landets senaste säkerhetsstrategi från nyårsafton 2015 talar om försvaret som främsta nationella intresset – inte demokrati och civilsamhälle. Stärkt mobiliseringsberedskap, civilt försvar och att stå emot hotet från väst betonas mer än att främja handel och ekonomi. Ryssland har även målet att bli självförsörjande på livsmedel och inriktningen bedöms av Totalförsvarets forskningsinstitut som den mest västfientliga säkerhetsstrategin sedan 1997.

Samtidigt som det säkerhetspolitiska läget försämras är svenska mjölkproducenter hårt prövade med mycket låga avräkningspriser. Villkoren för svenskt jordbruk är många gånger sämre än i andra EU länder och regeringens politik gör konkurrenskraften sämre med högre skatter. Att många mjölkproducenter avvecklar sin produktion ökar Sveriges sårbarhet och vårt beroende av varor från andra länder. Att utveckla och bygga jordbruk handlar många gånger om flera generationers investeringar, arbete och engagemang. Det är därför mycket svårare att återuppta produktionen igen om verksamheten är avvecklad. Nu blir enheterna som producerar mjölk färre och större vilket påverkar samhällets sårbarhet och gör att tillgängliga resurser på landsbygden minskar i händelse av kris.

Senaste 100 åren har Sveriges åkerarealer minskat från 3,7 miljoner hektar till 2,5 miljoner hektar. En stor och möjlig produktionsförutsättning har gått förlorad. Nu riskerar ytterligare odlade marker växa igen. Det här är negativt för Sveriges landsbygd, miljö och beredskap.

Inget område i Sverige ska behöva vara utan livsmedel om transporterna slutar att fungera.

Tillgången till livsmedel måste säkerställas inte bara de första 72 timmarna. Sverige behöver beredskapslager och konkreta målsättningar som garanterar fungerande livsmedelsförsörjning och produktion även under längre kriser. Sårbarheten blir uppenbar när livsmedelsbutiker bedöms vara utan många livsmedel redan efter 1-3 dagar efter att transporterna slutat fungera. Att regelbundet analysera vilka konsekvenser detta får för rikets säkerhet är nödvändigt.

Det finns många skäl till varför Sverige behöver ett utvecklat och starkare jordbruk med ökad konkurrenskraft. Målet måste vara att producera så mycket som möjligt av det vi behöver i landet och minska sårbarheterna i livsmedelsförsörjningen.

Därför anser jag det nödvändigt att en svensk livsmedelsstrategi ska ta utgångspunkt i det försämrade säkerhetsläget och innehålla konkreta målsättningar med genomförbara åtgärdsförslag som säkrar tillgången till och möjliggör produktionen av livsmedel i hela landet.

Detta bör ges regeringen tillkänna

Daniel Bäckström (C)